

U Zagrebu, 17. 04. 2016.

SANJA NIKČEVIĆ

IZVJEŠĆE O

21. SMOTRI KAZALIŠNIH AMATERA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Zabok 16.4.2016.

Dana 16.4. 2016. u dvorani Osnovne škole Zabok održana je 21. Smotra kazališnih amatera Krapinsko-zagorske županije. Prijavljeno je bilo šest predstava koje su i odigrane, a ja sam sudjelovala i u funkciji državnog selektora koji bira predstavu za državni festival te kao prosudbeno povjerenstvo koje nagrađuje najbolja ostvarenja.

U toj sam funkciji bila i na prošlogodišnjoj smotri pa sam mogla usporediti stanje i uočiti promjene. Jedna od pozitivnih promjena dogodila se u vodstvu ZAKUD-a što se osjetilo i na smotri. Dok mi je prošle godine sugerirano da ne kažem odmah nagrade zbog mogućih negativnih reakcija, a i vladala je neka „konspirativna“ atmosfera na okruglom stolu, ove je godine to bilo puno bolje. Zamoljena sam da odmah objavim i nagrade te je nakon predstava i okruglog stola održana svečana dodjela i prošlogodišnjih i ovogodišnjih nagrada. To je najbolji dokaz da se očito neke stvari mijenjaju na bolje.

Budući da i ova županija ima talentirane dramske pisce koji kontinuirano djeluju, predlažem da usvoje princip Međimurske županije i da se nagrada za tekst dijeli tako da netko (bilo selektor, bilo neki drugi član povjerenstva) pročita drame prije smotre i odredi nagradu prije same smotre i gledanja predstava. To više što se na ovoj smotri dogodilo da su izvedbe „pojele“ neke tekstove.

NOMINACIJE I NAGRADE

1. NAGRADA ZA NAJBOLJU KOSTIMOGRAFIJU:

**predstava Dramske sekcije KUD-a Lohor: Marina Vujčić Čekaonica,
redateljica Anita Klemar**

2. NAGRADA ZA NAJBOLJU SPOREDNU MUŠKU ULOGU:

Josip Glogoški kao Cincek u predstavi *Probudi se Kato*.

NOMINACIJE ZA NAJBOLJU SPOREDNU MUŠKU ULOGU

1. Filip Križan Hanžek kao Kazimir u predstavi *Probudi se Kato*.
2. Josip Glogoški kao Cincek u predstavi *Probudi se Kato*.
3. Marko Grozaj kao Josip u predstavi *Zagorske šopingholičarke*.

3. NAGRADA ZA NAJBOLJU SPOREDNU ŽENSKU ULOGU:

Brigita Gašparić kao Gabi u predstavi *Zagorske šopingholičarke*

NOMINACIJE ZA NAJBOLJU SPOREDNU ŽENSKU ULOGU

1. Valentina Posavec kao Kata u *Probudi se, Kato*.
2. Brigita Gašparić kao Gabi u predstavi *Zagorske šopingholičarke*.
3. Ana Markulin kao Sestra u predstavi *Čekaonica*.

4. NAGRADA ZA NAJBOLJU GLAVNU MUŠKU ULOGU:

Tomislav Gmajnički kao Igor u predstavi *Probudi se Kato*.

NOMINACIJE ZA NAJBOLJU GLAVNU MUŠKU ULOGU

1. Zlatko Ilijaš kao Nikola u predstavi *Probudi se Kato*.
2. Tomislav Gmajnički kao Igor u predstavi *Probudi se Kato*.
3. Ivan Pogačić kao Iva u predstavi *Naša familija*

5. NAGRADA ZA NAJBOLJU GLAVNU ŽENSKU ULOGU:

Nikolina Kušan za ulogu Dora u predstavi *Grieh*

NOMINACIJE ZA NAJBOLJU GLAVNU ŽENSKU ULOGU

1. Đurđica Seleš za ulogu Pepe u predstavi *Grieh*
2. Nikolina Kušan za ulogu Dora u predstavi *Grieh*
3. Mateja Borovčak za ulogu Ljube u predstavi *Grieh*

6. NAGRADA ZA TEKST: Đurđica Seleš *Grieh* u izvedbi Dramske udruge KAJ, Zabok.

DRAMSKI TEKSTOVI U KONKURENCIJI:

1. Carmen Križak: *Zagorske šoppingholičarke*,
2. Anita Tušek *Katica*,
3. Đurđica Seleš *Grieh*,
4. Slavica Vidaček *Naša familija*.

7. NAJBOLJA REŽIJA: Jelena Škalec za predstavu *Probudi se Kato*.

NAJBOLJA PREDSTAVA U CJELINI I ODABRANA PREDSTAVA ZA REPUBLIČKI FESTIVAL:

Milan Grgić: *Probudi se Kato*, režija Jelena Škalec, Dramska družina KUD-a Naša lipa, Tuhelj.

IZVJEŠĆE

Dvije grupe koje su bile najbolje prošle godine - udruga Kaj iz Zaboka (koja je i išla dalje s predstavom *Oporuka*) i Tuhelj s odličnom adaptacijom *Briljantina* – i ove su godine bili najbolji, ali nešto malo slabiji u odnosu na prošlu godinu, a i obrnutog redoslijeda. Ove je godine Tuhelj imao bolju predstavu od Kaja.

Ove godine došli su mladi iz Lobora, što je pohvalno, a druge grupe (Zabok, Pregrada i Sv. Križ Začretje) imale su velike predstave s deset i više lica. To je svakako pohvalno jer okuplja veći broj amatera. Međutim, u tim se predstavama dogodi često i pad tempa, glumac koji ne zna tko mu je lik ili gubitak smislene radnje. Za te slučajeve evo savjeta:

Savjet 1: Svaka scena mora imati funkciju – ili se radnja razvija, ili pokazuje karakter, ili pokazuje emociju. Kada se to definira mora se pronaći točka i replika koja je najvažnija za tu funkciju. I na tome se inzistira da se to nikad ne preskoči i ne zaboravi. Ako se to ne osvijesti glumci kad imaju puno teksta, bore se s njime i lako propuste ovo važno.

Savjet 2: Za svaki lik moraju se znati osnovne karakteristike - čak i kada se to ne govori na sceni, redatelj mora postaviti točno tko je kakav jer iz toga igraju glumci.

Savjet 3: Ako je ansambl po prirodi sporiji (stariji glumci ili neki drugi razlog) i često se dogodi da neke scene padnu, dobro je malo podići dinamiku vanjskim elementima. Npr. glazbom. Ako se uvede neka živa glazba dinamičnog ritma to

će glumce „nabildati“ energijom i prije izlaska na scenu pa će na scenu ući u drugom ritmu nego oni prije, čak i ako su oni prije pali u ritmu. Naime sporiji ansambli kada padnu jednom kasnije se teško vrate. Druga vanjska pomoć je neki glumac koji između scena donosi obavijesti o mjestu i vremenu događanja scene, ali tako da utrči i otrči dva kruga po sceni.

Milan Grgić: *Probudi se Kato*, režija Jelena Škalec, Dramska družina KUD-a Naša lipa, Tuhelj.

Grupa je odabrala hrvatski odlično napisan vodvilj o muškarcima koji zbog odlaska žene i punice na selo planiraju snimanje striptiza sa zgodnom djevojkom i nadaju se nekom poročnom užitku. No, djevojka zabunom popije tabletu za spavanje i zaspe, a punica i žena se vrate zbog nesreće na automobilu, pa tako pun stan muškaraca koji pokušavaju iznijeti zaspalu ženu i dvije žene koje ne znaju o čemu se radi izaziva smijeh.

Unatoč malo sporom početku, predstava je odlično režirana, naročito kada krenu grupne scene (kartanje, iznošenje) i odlično je savladala prostor scene što je u vodvilju jako teško jer mora biti izuzetno precizno. Dobra podjela i glumci koji se odlično snalaze u tim likovima.

Za poboljšanje, predlažem kraćenje početka i dopuštanje prirodnijeg govora. Taj početak je igran u normi koja neprirodno zvuči, a čim se opuste sve postaje prirodnije i zabavnije. No, ni u opuštanju ne treba pretjerivati pa tako svakako paziti da glumci ne ubacuju psovke kad ne znaju što bi jer te psovke ne odgovaraju karakterima i djelu, nego radije ubrzati radnju da oni nemaju praznog hoda.

U podjeli dominiraju muškarci pa su dobili četiri nominacije: za sporednu mušku: Filip Križan Hanžek kao Kazimir, iako je premlad za ulogu jako ju je dobro nosi o preneseno i doslovno – nosio je Katu koja je teška gotovo kao i on sam te Josip Glogoški kao Cincek, koji je dobio nagradu, s minimalnim glumačkim sredstvima odlično je pokazao sitnog kriminalca koji se želi popraviti, a jednako mu je neugodno kad ga se uhvati. Za glavne muške nominirani su Zlatko Ilijaš kao Nikola (zbunjeni muž) i Tomislav Gmajnički kao Igor (pokretač cijele radnje) koji je nagradu i dobio. Nađena je i Jelena Škalec za režiju, a predstava je izabrana kao najbolja. Moram priznati da je prošlogodišnji *Briljantin* imao bolji tempo cijelo vrijeme na visokom nivou (bez ovih padova ili sporog početka), ali se nadam da mogu to postići i s ovom predstavom do festivala jer je čvrsto izrežirano i ansambl dobar.

Đurđica Seleš *Grijež*, redateljica Đurđica Seleš, Dramska udruga KAJ

Ova je grupa prošle godine bila najbolja, a i ove je godine napravila jako dobru predstavu ali nije uspjela doseći onu cjelovitost i preciznost kao u *Oporuci*. Autorica teksta nastavlja svoj dramski put kroz povijest ljudi iz njezina kraja i to odlično radi. Ovaj put se radi o tajnama iz prošlosti i sretnom kraju koji ispravlja nepravde. Franca je godinama živjela bez muža Vinka koji je bio u Njemačkoj i sada kada se vratio ima ljubavnicu što ona sumnja. Ljubavnica je Pepa koja se želi osvetiti Franci jer je s njenim tatom varala njenu mamu pa je zato ljubavnica njenoga muža. U kući je i Francin sin Peter koji se sprema ženiti Ljubu (djevojku koja ga želi oženiti samo zbog novca i trudna je s drugim), a zapravo voli Doru koja je u kuću uzeta jer je bez oca, vrijedno im radi kao sluškinja i ona iskreno voli Petera. Kroz zaplet u kojem se otkrivaju tajne: Dora otkrije Pepu i Vinka pa ju Pepa optuži za krađu, otkrije se da je Ljuba trudna, da se Peter i Dora vole, da je Dora Vinkova kćer, a da Peter nije njegov sin... na kraju se muž i žena pomire, a Peter i Dora ostanu zajedno, dok Ljuba ostane s dečkom čije dijete nosi (Dragec), a Pepu kao glavnu zloću istjeraju.

Malo suviše komplicirana radnja zaplitala je likove na sceni jer su morali prenijeti puno informacija i još odigrati lik koji je stalno dobivao nove informacije i morao se tome prilagođavati što nije uvijek lako i nisu se uvijek mogli s time nositi. Često su bili i tihi. Ženska postava je bila dominantna pa su dobile sve tri nominacije za glavnu žensku ulogu (Pepa Đurđice Seleš, Dora Nikoline Kušan i Ljuba Mateje Borovčak), uz nagradu Nikolini Kušan za ulogu Dore i Đurđici Seleš za najbolji tekst. Predstava je gubila tempo i glumci su ponekad „visili“ u radnji što je u prošloj predstavi sve bilo odlično pokriveno svakodnevnim radnjama i jasno ispričano pričom koja ih je nosila.

Prijedlog poboljšanja priče: lik Drageca na kraju kada dolazi ima dramaturšku funkciju raskrinkavanja zle djevojke Ljube koja je htjela prevariti mladića Petera (ona ga pošalje po torbu u kojoj se otkrije da ona potkrada Francu, a i donese otrovano vino koje spasi likove daljeg grijeha), ali on mora razriješiti priču oko Ljube. Ona je naime trudna s njim i to se otkrije i bude povod prekida nje i Petera i to se mora s nekoliko replika razriješiti (da Dragec kaže, evo Peter, baš dobro što si je napokon ostavio jer sad je došla pameti i možemo se mi oženiti, ja je volim iako sam siromašan. tebi za zahvalu ovo vino...), sad je nelogično kako nitko od likova ne reagira na njega (Ljuba je mogla poslati i Lojzeka, on sad odjednom ulazi u priču!). Druga vrlo važna nelogičnost je različite izjave oko toga je li Peter spavao s Ljubom što također treba jasno postaviti. Predlažem da se stavi da nije (ono što govori ocu), pa kad on dozna da je trudna ima legitiman razlog da izađe iz svoje obaveze prema njoj, a u tome ga onda podrži i otac kojem se prije povjerio da nije s njom spavao. Tako se malo pojednostavi i očisti radnja (jer ovako priča oko djeteta koje on hoće priznati jer je jednom s njom spavao ali neće nju, komplicira i usporava i radnju i igru). Ivanka Kunović

koja je u ovoj grupi očito „pretplaćena“ na muške uloge i to inače izvrsno radi (prošle je godine nagrađena) ovdje bi mogla malo „spustiti“ Peterove mane (i šepa i slijep je na jedno oko i još mu je dodala tik!), a svakako treba obući „muškiju“ košulju. Bez obzira što su muškarci sedamdesetih nosili šarene košulje u slučaju kad žena igra muškarca u kostimu treba biti što „muškiji“.

Carmen Križak Zagorske šopingholičarke, redateljica Andreja Kovaček, Amatersko dramsko kazalište Sv. Križ Začretje

Dobar tekst o tri prijateljice koje silno žele u šoping jer su popusti, dok njihovi dečki piju u gostioni i upletu se u laku zaradu prebacivanja švercanih cigareta koja završi na policiji.

Dobra podjela, naročito dobro prebacivanje uloga iz muških u ženske policijskog inspektora i načelnika što ne mijenja radnju, a grupi omogućuje prilagodbu svojim članovima. Međutim, odmah u prvoj sceni predstava je izgubila neke važne informacije za priču, kao i pala u tempu i to nije uspjela nadoknaditi do kraja. Na kraju se priča gotovo izgubila (što je bilo s novcima, nije bilo trenutka spoznaje žena da su njihovi u zatvoru, nije bilo nikakve poante na kraju, itd!) I likovi su bili nedefinirani u priči (u ovom slučaju važno bi bilo reći je li načelnik koji zaustavlja istragu zao ili glup pa ne zna da postoji Zagorska veza) pa su onda i na sceni bili takvi. Vidjeti savjet 1, 2 i 3). Jedino su dvoje mladih imali neku glumačku energiju na sceni – zato su oboje nominirani za sporedne mušku (Marko Grozaj) i žensku (Brigita Gašparić) koja je i dobila nagradu. Oni su puno bolji nego u prošlogodišnjoj predstavi jer su tu glumili svoje vršnjake. Naročito Brigita koja je imala lakoću i ljupkost mlade djevojke koja samo misli na krpice.

Marina Vujčić Čekaonica, režija Anita Klemar, Dramska sekcija KUD-a Lobor

Poetsko filozofski tekst o čekanju koje uvijek doživljavamo kao usputno i gnjavažu, a možda nam je ne samo važan dio nego i cilj života. Nekoliko ljudi čeka u liječničkoj čekaonici (baka, nervozna hipohondrica, ozbiljno bolesna osoba, pisac/klošar, zvijezda saponica, žena koja otkrije da ju je muž varao tri godine da je nepokretan). Svatko je otok za sebe i povremeno govore jedni s drugima jer su nesretni u svom životu pa se pokušavaju ili sakriti ili približiti drugima. Odličan početak u kojem svi izađu na scenu u crnom, spuste glave, jedan po jedna podižu glave i izgovore ključnu rečenicu. Kada odu vrte se s tek jednim kostimskim detaljem koji odražava lik (baka ima šal oko ramena). To je

odlično riješeno pa su nagrađeni za kostime. Također pohvalno prebacivanje likova iz muškog u žensko jer u ovom slučaju spol nije bio važna odrednica ni lika ni radnje. Pohvala i mladom talentiranom ansamblu koji će sigurno napraviti još puno dobrih predstava jer su jako talentirani.

Iako je to naoko pogodna forma za amatere jer je fragmentarna, likovi su različiti, a igraju manje zadatke, ovaj tekst nije lako raditi jer su likovi kao otoci. U ovom slučaju zadano im je da igraju stanje osamljenosti što nije bilo dobro. Ne igra se stanje, igra se radnja ili karakter pa tako i u osamljenosti mora biti nekih uspjelih ili neuspjelih kontakata. Ovdje se poticalo da se ti kontakti ne ostvare i to je rezultiralo nizom monologa koje su mladi glumci recitirali neprirodnim ritmom rečenica (jer nisu govorili jedni drugima nego recitirali u zrak). Ovdje bi pomogla primjena savjeta br. 2.

Ako se već išlo na ovu vanjsku hladnoću i ukočenost, onda je savjet da se dodaju scene poput one na početku jer ih redateljica očito i voli i zna napraviti. Od glumaca nominirana je za najbolju sporednu Ana Markulin koja je u ulozi medicinske sestre postigla prirodnost i imala kontakte s ostalim licima.

Slavica Vidaček *Naša familija* režija Slavica Vidaček, KUD Pregrada

Jako velik ansambl koji se zdušno trudio i čak imao i tempo, ali se izgubio potpuno ne samo u priči, nego i u prostoru jer u nekim scenama nisam znala u čijoj su kući i zašto, kao ni tko je neki lik (Mirko!). Problem je u prekompliciranoj priči koja ima dva pravca od kojih je jednim započela, u drugom završila. Krene kao priča o reakcijama žena na prošlu noć u kojoj su se tri brata napila i potukla s mužem konobarice Rezike jer ju je jadan brat „pošlatao po guzi“. To krene zanimljivo i prijedlog je da se ta priča završi nekako jer ima potencijala i bliska je glumcima i to bi sigurno odlično napravili.

Međutim, sada se ta priča s Rezikom dosta dugo vuče i ne rješava, nego ponavlja, a onda, negdje na polovini, odjednom se počne govoriti o nekom djetetu i ženi koja traži oca. U drugoj trećini predstave na scenu dođe crno dijete koje vodi Srpkinja koja pak traži oca koji je prije deset godina spavao s njom i ostavio je. Nakon što smo trideset minuta slušali o Reziki i muškima koji piju i tuku se, odjednom dođe treći brat kojega dotad nismo ni vidjeli i prizna da je on otac djeteta i da voli tu ženu koju deset godina nije uopće vidio (jer se prije nije usudio), dok mama kaže da je baka imala dijete s Crncem i, iako je njihov otac bio bijel, ta baka je znala da će netko u obitelji biti crn.

Moguće je napisati i tekst o drugoj priči, ali onda treba uvesti oca od početka (npr. razgovor njegove majke o tome kako je on bez žene i spominjanje njegove neke neprežaljene ljubavi), pa se to kasnije otkriva kroz priču i iz reakcija drugih likova dobivamo duhovite ili tragične efekte. U svakom slučaju ako se uzme

crno dijete i majka Srпкиnja onda se mora to sve pojasniti i autor mora imati odnos zašto baš ta kombinacija, kao i motivirati njegovo nejavljanje tih deset godina. Naime, je li razlog da se nije javljao to što je kad su se upoznali bio rat, a oni na raznim stranama, što je majka branila snahu iz druge vjere, ili nešto peto... Ali ako se stavi tako nešto jako označeno (boja kože, nacija s kojom mi imamo određene odnose) mora se objasniti. To se zove motivacija radnje ili likova. Prijedlog da se autorica odluči koju priču priča i napravi iz toga dvije predstave: jednu o Reziki, drugu o crnom djetetu... Primijeniti savjet 1 i 2. Sve što se stavi na scenu (lik, događaj) mora imati svoju funkciju i mora se objasniti, a naročito likovi koji su odmak od norme (u ovom slučaju Zagorja).

Svi su glumci bili povremeno nerazumljivi, nisam sigurna jesu li zaboravili tekst ili su se i sami izgubili u priči. Iako je i on bio nerazumljiv, Ivan Pogačić kao Iva imao je najbolju glumačku energiju na sceni pa je nominiran za najbolju mušku ulogu.

Anita Tušek *Katica*, režija Dragutin Kozina, Humoristično društvo Zvonec.

Monodrama autorice teksta o Katici koja nekuda krene i onda na autobusnoj stanici priča prijateljici o svom životu. Unatoč talentu za pisanje i glumu izvođačice, ovo nije dovršena predstava, nego kao javna proba u kojoj ona isprobava različite modele prezentacije jednog lika na sceni: poezija o teškom životu žene, razgovor s nevidljivom, a realnom prijateljicom, glumljenje scena iz života... Autorica se mora odlučiti za oblik komunikacije s publikom, kao i definirati lik (je li nesretna kao što govori poezija jer mora puno raditi ili je frajerica koja ide sama bez muža na tulum s kolegicama s posla) i događanje na sceni (sada je nejasno jer je krenula kao na posao, a onda ide na tulum s prijateljicama s posla), kao i kome ona zapravo govori. U scenama kada govori postojećoj, a nevidljivoj prijateljici ne može se naslanjati na njezinu stolicu niti joj se u svakoj replici obraćati sa Kaj? kao da je gluha, nego se iz njezinih replika mora vidjeti što je prijateljica rekla. I ako je to živa prijateljica mora nešto reći i o sebi.